

PRODUKCE AKVAKULTURY V EVROPSKÉ UNII

Produkce akvakultury v Evropské unii relativně stagnuje, pokud ji srovnáme s rostoucí mírou pěstované produkce mořských plodů na celosvětové úrovni. V posledních 20 letech se Komise snaží zvýšit potenciál produkce EU prostřednictvím různých strategií a pokynů. V roce 2016 byl zřízen poradní sbor pro akvakulturu (AAC). Tento orgán se skládá ze zástupců tohoto odvětví a dalších relevantních organizací zúčastněných stran a poskytuje poradenství evropským orgánům a členským státům.

SOUVISLOSTI

Přestože globálně se objem produkce akvakultury mezi lety 1990 a 2017 zvýšil čtyřnásobně, celková produkce pěstovaných mořských plodů ve všech členských státech EU zůstávala po dlouhou dobu stabilní a činila přibližně 1,2 milionu tun. Údaje o produkci v EU však ukazují na to, že v poslední době došlo ke zvýšení o 24 % a hodnota evropské produkce akvakultury tak v roce 2017 dosáhla 5,6 miliard EUR, z čehož 76 % představovaly rybí produkty a 24 % korýši a měkkýši. Producenti akvakultury v EU se zaměřují především na čtyři druhy – slávky jedlé (35 % celkového objemu), lososa (15 %), pstruha (14 %) a ústřice (7 %). K dalším významným druhům pěstovaným v EU patří zubatec obecný, kapr, mořčák evropský a mlži.

Z členských států EU byly v roce 2017 hlavními producenty v oblasti akvakultury Španělsko (21 %), Francie (15 %), Spojené království (14 %), Itálie (14 %) a Řecko (10 %), jejichž podíl dohromady činil 74 % celkové produkce akvakultury. Avšak z hlediska hodnoty produkce bylo vedoucím producentem Spojené království (21 %), následované Francií (16 %), Řeckem (12 %) a Španělskem (11 %). Ve Španělsku, Francii a Itálii převažuje chov mlžů (slávky, ústřice a zaděnky). Spojené království zase produkuje převážně lososy a Řecko mořčáka evropského a zubatce obecného.

STRATEGIE PRO UDRŽITELNÝ ROZVOJ EVROPSKÉ AKVAKULTURY

Jako první pokus o vyřešení stagnace produkce akvakultury v EU vydala Komise v roce 2002 sdělení ([COM\(2002\)0511](#)) nazvané „Strategie pro udržitelný rozvoj evropské akvakultury“. Cíle této strategie byly následující:

- zajištění dlouhodobé zabezpečené zaměstnanosti, zejména v oblastech závislých na rybolovu, a zvýšení zaměstnanosti v akvakultuře o 8 000 až 10 000 pracovních míst na plný pracovní úvazek v období let 2003 až 2008,

- zajištění dostupnosti zdravých, bezpečných a kvalitních produktů pro spotřebitele a rovněž prosazování vysokých standardů v oblasti zdraví a dobrých životních podmínek zvířat,
- zajištění odvětví šetrného k životnímu prostředí.

Tato strategie však nedosáhla svých cílů, zejména pokud jde o zvýšení produkce a zaměstnanosti: nebylo dosaženo ani cíle 4% míry růstu ani vytvoření 8 000 až 10 000 nových pracovních míst.

Hlavním problémem odvětví akvakultury je nedostačující růst produkce, což je v kontrastu s vysokou mírou růstu na globální úrovni. Toto odvětví však zaznamenalo významný pokrok, pokud jde o zajištění dostupnosti kvalitních produktů pro spotřebitele a zajištění udržitelnosti životního prostředí.

Kromě obvyklých překážek a omezení se evropská akvakultura od roku 2002 potýká se zvýšenou konkurencí ze strany produkce ve třetích zemích, musela čelit krizím řízení a po roce 2007 také dopadům hospodářské krize.

VYTVÁŘENÍ UDRŽITELNÉ BUDOUCNOSTI PRO AKVAKULTURU – NOVÝ IMPULS PRO STRATEGII PRO UDRŽITELNÝ ROZVOJ EVROPSKÉ AKVAKULTURY

Teprve o sedm let později, dne 8. dubna 2009, vydala Komise druhé sdělení o akvakultuře ([COM\(2009\)0162](#)) s cílem určit a řešit příčiny stagnace produkce akvakultury v EU. Toto nové sdělení bylo nazváno „Vytváření udržitelné budoucnosti pro akvakulturu: nový impuls pro strategii pro udržitelný rozvoj evropské akvakultury“. Jeho cílem bylo zajistit, aby EU zůstala klíčovým hráčem v tomto strategickém odvětví, zvýšení produkce a zaměstnanosti prováděním následujících opatření:

- A.** Podpora konkurenceschopnosti produkce akvakultury EU prostřednictvím:
- výzkumu a technologického rozvoje,
  - podpory územního plánování pro akvakulturu s cílem pokusit se vyřešit problém soupeření o prostor,
  - umožnění podnikům v oblasti akvakultury uspokojit tržní poptávku,
  - podpory rozvoje akvakultury v mezinárodním rozměru.
- B.** Vytváření podmínek pro udržitelný růst akvakultury prostřednictvím:
- zajištění slučitelnosti akvakultury s životním prostředím,
  - vytvoření vysoce výkonného odvětví chovu vodních živočichů,
  - zajištění ochrany zdraví spotřebitelů a uznání přínosů potravin z vodních organismů pro zdraví.
- C.** Zlepšení pověsti odvětví a jeho řízení prostřednictvím:
- lepšího provádění právních předpisů EU,
  - snížení administrativní zátěže,

- zajištění řádného zapojení zúčastněných stran a poskytování náležitých informací veřejnosti,
- zajištění odpovídajícího sledování odvětví akvakultury.

STRATEGICKÉ ZÁSADY UDRŽITELNÉHO ROZVOJE AKVAKULTURY V EU

A konečně, cílem strategických pokynů ([COM\(2013\)0229](#)), které Komise zveřejnila dne 29. dubna 2013, bylo pomoci členským státům vymezit jejich vlastní vnitrostátní cíle s ohledem na jejich příslušnou výchozí pozici, vnitrostátní podmínky a institucionální uspořádání. Tyto pokyny byly zaměřeny na čtyři prioritní oblasti:

- zjednodušení administrativních postupů a zkrácení doby potřebné ke získání licencí pro akvakulturní hospodářství,
- koordinované územní plánování v zájmu odstranění negativního dopadu omezeného prostoru,
- posílení konkurenceschopnosti akvakultury EU,
- podpora rovných podmínek.

VÍCELETÉ VNITROSTÁTNÍ STRATEGICKÉ PLÁNY

Jak je stanoveno v článku 34 základního nařízení o SRP (nařízení (EU) č. 1380/2013^[1]), měly členské státy předložit [víceleté vnitrostátní strategické plány](#) rozvoje činnosti v oblasti akvakultury na svém území na období 2014 až 2020. Komise podporovala výměnu informací a osvědčených postupů mezi členskými státy prostřednictvím různých pracovních seminářů a setkání. Následně usnadnila koordinaci vnitrostátních opatření uvedených ve víceletých vnitrostátních strategických plánech. Na konci roku 2017 provedly členské státy hodnocení v polovině období týkající se provádění jejich víceletých vnitrostátních strategických plánů. Závěrečné hodnotící zprávy by vnitrostátní vlády měly dodat na začátku roku 2021.

ÚLOHA EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Parlament přijal řadu usnesení s cílem dále posílit odvětví akvakultury EU:

- usnesení ze dne 16. ledna 2003 o akvakultuře v Evropské unii: současnost a budoucnost^[2],
- legislativní usnesení ze dne 27. dubna 2006 o návrhu směrnice Rady o veterinárních požadavcích na živočichy pocházející z akvakultury a produkty akvakultury a o prevenci a tlumení některých nálezů vodních živočichů^[3],
- legislativní usnesení ze dne 14. listopadu 2006 o návrhu nařízení Rady o používání cizích a místně se nevyskytujících druhů v akvakultuře^[4],

---

[1] [Úř. věst. L 354, 28.12.2013, s. 22.](#)

[2] [Úř. věst. C 38 E, 12.2.2004, s. 318.](#)

[3] [Úř. věst. C 296 E, 6.12.2006, s. 106.](#)

[4] [Úř. věst. C 314 E, 21.12.2006, s. 73.](#)

- legislativní usnesení ze dne 14. listopadu 2006 o návrhu nařízení Rady, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 104/2000 o společné organizaci trhu s produkty rybolovu a akvakultury^[5],
- usnesení ze dne 4. prosince 2008 o vypracování evropského plánu na regulaci populace kormoránů s cílem snížit rostoucí škody, které kormoráni způsobují rybím populacím, rybolovu a akvakultuře^[6],
- usnesení ze dne 17. června 2010 o novém impulsu pro strategii pro udržitelný rozvoj evropské akvakultury^[7],
- usnesení ze dne 8. července 2010 o režimu pro dovoz produktů rybolovu a akvakultury do EU z hlediska budoucí reformy SRP^[8],
- legislativní usnesení ze dne 23. listopadu 2010 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 708/2007 o používání cizích a místně se nevyskytujících druhů v akvakultuře^[9],
- legislativní usnesení ze dne 12. září 2012 o návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o společné organizaci trhu s produkty rybolovu a akvakultury^[10],
- legislativní usnesení ze dne 10. prosince 2013 k postoji Rady v prvním čtení k přijetí nařízení Evropského parlamentu a Rady o společné organizaci trhu s produkty rybolovu a akvakultury, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 1184/2006 a (ES) č. 1224/2009 a ruší nařízení Rady (ES) č. 104/2000^[11],
- usnesení ze dne 8. září 2015 o využití potenciálu výzkumu a inovací v modré ekonomice pro vytvoření pracovních příležitostí a růstu^[12],
- usnesení ze dne 12. května 2016 o sledovatelnosti produktů rybolovu a akvakultury v restauracích a maloobchodě^[13],
- usnesení ze dne 12. června 2018 nazvané „Na cestě k udržitelnému a konkurenceschopnému evropskému odvětví akvakultury: současný stav a budoucí výzvy“^[14].

Marcus Ernst Gerhard Breuer / María Dolores CASTRO CADENAS
05/2020

[5] [Úř. věst. C 314 E, 21.12.2006, s. 76.](#)

[6] [Úř. věst. C 21 E, 28.1.2010, s. 11.](#)

[7] [Úř. věst. C 236 E, 12.8.2011, s. 132.](#)

[8] [Úř. věst. C 351 E, 2.12.2011, s. 119.](#)

[9] [Úř. věst. C 99 E, 3.4.2012, s. 177.](#)

[10] [Úř. věst. C 353 E, 3.12.2013, s. 212.](#)

[11] [Úř. věst. C 468, 15.12.2016, s. 237.](#)

[12] [Úř. věst. C 316, 22.9.2017, s. 64.](#)

[13] [Úř. věst. C 76, 28.2.2018, s. 40.](#)

[14] [Úř. věst. C 28, 27.1.2020, s. 26.](#)

